

Seenaa Dhokataa Keeyyata Afurtamaa—Lakkoofsa Lama

Ameerikaan Gamtoomanii, Seera Patriot Act, fi Karaa Raawwii Raajii Garaatti

Jeff Pippenger
2024-09-19

Barreeffama darbe darbeen darban xumuraa, “Bara 2001 mootummaan Ameerikaa seera Patriot Act tumee hojiirra oolche” jedhuun xumurre.

“Warri keessaa, warra sochii kana keessatti Dilbata eegsisuu dirqisiisuuf hojjetan illee keessaa baay’een bu’aa tarkaanfii kanaan itti aansuun dhufuuf ija isaanii dukkanaa’eera. Isaan kun bilisummaa amantii irratti kallattiidhaan rukutaa akka jiran hin argan. Baay’een isaanii gaafata Sanbata Macaafa Qulqulluu fi bu’uura sobaa dhaabbanni Dilbataa irratti hundaa’e matumaa hin hubanne. Sochiin kamiyyuu seera amantii deeggarsaaf taasifamu, dhugumaan gocha paaphaasummaadhaaf kenniinsa mootummaa ta’a; paaphaasummaan kun bara hedduudhaaf itti fufiinsa bilisummaa yaada keessaa irratti waraanaa ture. Eeguun Dilbataa, akka dhaabbata jechuun Kiristaanaa jedhameetti jiraachuu isaa, ‘iccitii jal’inaa’ irraa qaba; dirqisiifamee hojiirra ooluun isaas dhugumaan beekamtii qajeelchota warra bu’uura ijoo Roomaawummaa ta’aniif kennuu ta’a. Yeroo biyya keenya qajeelchota mootummaa ishee akkasiin ganuudhaan seera Dilbataa baasu, Pirootestaantizimiin gocha kana keessatti paaphaasummaadhaan harka wal qabata; kun immoo hakuucmaa yeroo dheeraaf carraa isaa eeggachaa ture, ammas bulchiinsa abbaa-irree socho’aa ta’ee deebi’ee ka’uuf jireenya kennuu malee homaa biraa hin ta’u.” Testimonies, volume 5, 711.

1888 2001ን ይወክል ነበር፤ በዚያን ጊዜም የBlair Bill ቀርቦ፤ ነገር ግን ሳይፀድቅ በመቅረቱ በትንቢታዊ መልኩ እንዲናገር ተከለከለ። ይህም የ66 ዓ.ም. ምልክት ሆነ፤ ይህም የተጀመረ ነገር ግን በምስጢራዊ ሁኔታ የተመለሰ ከበባ ነበር። የአውሬው ምስል የሚፈተንባቸው ሁለት ዘመናት እንዳሉ፤ ሁለተኛውም ዘመን በአሜሪካ ውስጥ በሚወጣው የእሱድ ሕግ፤ በ321 ዓመት የተወከለው እንደሚጀምር፤ እንዲሁም ዘመኑ በ538 የተወከለው የዓለም የእሱድ ሕግ ሙሉ በሙሉ በሚፈጸምበት ጊዜ እንደሚያበቃ ሲገባ፤ ከዚያ በትንቢታዊ መልኩ የሚጠይቀው፤ የመጀመሪያው የአውሬው ምስል የፈተና ዘመን መጀመሪያም ደግሞ አንዳንድ ዓይነት የእሱድ ሕግ መነገርን በሚወክል ነገር መጀመር እንዳለበት ነው። በ1888 የBlair Bill የብሔራዊ የእሱድ ሕግ ለማስፈጸም የተደረገ ሙከራ ነበር፤ 1888ም የራእይ አሥራ ስምንት መልአክ የሚወርድበትንና ምድርን በክብሩ የሚያበራበትን ጊዜ ያመለክታል።

Seerri Paatriyootii seera Dilbataa kan yeroo qorumsa fakkeenya bineensaa Ameerikaa keessatti jalqabu bakka bu’uudha. Yeroo Ameerikaan seera Dilbataa raawwachiiftutti, mul’ata boqonnaa kudha sadii, lakkoofsa kudha tokko raawwachuudhaan akka jawwee dubbatti. Yeroo isheen seera sana raawwachiiftu, akka jawwee dubbatti; seerri Dilbataa sunis fakkeenya bineensaa Ameerikaa keessatti guutummaatti akka ijaarame adda baasa. Yeroo sana Ameerikaan xoofoo yeroo qorumsaa ishee guutteetti; gantummaan biyyaalessaa badiisa biyyaalessaatiin hordofama. Yeroo sana walitti dhufeenya sadii hundeeffamuudhaan Ameerikaan mootummaa ja’affaa raajii Macaafa Qulqulluu

ta'uu irraa dhaabbatti.

Alfaanii fi Oomegaan yeroo hundumaa dhuma jalqaba wajjin ni mul'isa; akkasumas jalqaba Ameerikaa keessatti, yeroo sadii Ameerikaan karaa raajii dubbatte; kunis akka Ameerikaan mootummaa ja'affaa raajii Macaafa Qulqulluu taatee jalqabu mallatteesse. Labsiin Walabummaa bara 1776, itti aansuudhaan Heerri mootummaa bara 1789, achiis Seeronni Alagootaa fi Kaka'umsa Fincilaa bara 1798, yeroo sadii jalqabaa Ameerikaan karaa raajii dubbatte adda baasu. Maxxansiwwan sadan kana keessaa tokkoon tokkoon isaanii dubbii Ameerikaa bakka bu'an. Tarkaanfiiwwan sadan sun gara bara 1798tti geessan; kunis jalqaba Ameerikaan akka mootummaa ja'affaa raajii Macaafa Qulqulluu taatee mootummaa bulchuu ishee ture. Mallattooleen yeroo sadan walfakkoonni kun, kanneen jalqaba Ameerikaa keessatti argaman, mallattoolee yeroo sadii kan mootummaa ja'affaa raajii Macaafa Qulqulluu taatee bulchuu Ameerikaan itti xumuramu geessan bakka bu'u.

Seerri Paatiriyotii, yeroo Mootummaan Tokkummaa Ameerikaa akka mootummaa ja'affaatti xumura isaatti dhihaachaa jirutti dubbatu keessaa isa jalqabaa sadan keessaa isa tokko dha. Dubbiin sadaffaan, kan xumura mootummaa ja'affaa adda baasu, seera Dilbataa ti. Seenaa sana gidduutti Murtiin Pelosi kan Amajjii 6, kan bara 2022 keessatti jalqabe, hojii irra oole. Murtiin sun mirgoota Heera keessatti dhaabbatanii jiran kallattiidhaan diduu ture; sababni isaas murtileen sun uumamaan isaanii siyaasa irratti hundaa'anii turan, akkasumas loltoon seeraa sun dhugaa sobaan uumu qofa utuu hin ta'in, dhugumaayyuu seera "adeemsa" fi "qabiyyee" jedhaman, akkuma Heera keessatti adda baafamanii jiranitti, irratti haleellaa kallattiidhaan raawwatame ture.

Seerri Paatiriyoot Act bara 2001 keessatti "Due Process Clause" isa Heera mootummaa Ameerikaa keessatti Fooyya'insa Shanaffaa fi Fooyya'insa Kudha Afraffaa lamaan keessatti argamu irratti kallattiidhaan weerara ture. Kunis namni tokko iyyuu adeemsa seeraa sirrii malee jireenya, bilisummaa, yookaan qabeenya irraa mulqamuu akka hin dandeenye ni tumu. Sun bara 2001 ture; bara 2022 keessatti immoo weerarri Heera mootummaa irratti taasifame "procedural due process" fi "substantive due process" lamaan irratti xiyyeeffate. Jechi "repudiate" jedhu hiikni isaa mormuu dha; obboleettii Waayit immoo akka addaan baafatetti, yeroo seerri Dilbataa Ameerikaa keessatti ba'u sanatti, qajeelfamni Heera mootummaa hundinuu ni mormama.

"Murtii dhaabbataa paaphaasummaa seera Waaqayyoo cabsuun dhaabuun dirqisiisuun, sabni keenya guutummaatti qajeelummaa irraa of addaan baasa. Yommuu Pirootestaantizimiin harka ishee qilee guddaa sana qaxxaamurtee harka humna Roomaa qabachuuf diriirsitu, yommuu boolla gad fagoo sana irra ga'uudhaan harka hafuurota wajjin wal qabattu, yommuu walitti dhufeenya yeroo sadii kanaa dhiibbaa jalatti biyyi keenya akka mootummaa Pirootestaantii fi mootummaa mootummaa uummataa ta'e Heera mootummaa ishee keessaa mabda'a hundumaa gantee, sobaa fi gowwoomsaa paaphaasummaa babal'isuuf qophii gootu, yeroo sana hojii dirqisiisaa mootummaa Seexanaa jalqabame beekuu dandeenya; dhumniis dhihoo dha."

"Akkuma dhihaachuun loltoota Roomaa bartootaaf badiisa Yerusaalem isa dhihaataa jiruuf mallattoo ture, akkasumas gantummaan kun nuufis daangaan obsaa Waaqayyoo gaheera, safartuun cubbuu saba keenyaas guutamteerti, ergamaan araaraas deebi'ee kan hin dhufne ta'ee baqachuuf jedhuu isaa mallattoo ta'uu danda'a. Sana booda sabni Waaqayyoo mul'ata

rakkinaa fi dhiphinaa raajonni yeroo dhiphina Yaaqoob jedhaniin ibsan sana keessatti ni gatama. Iyyi warra amanamoo, warra ari'atamanii gara samii ol ba'a. Akkuma dhiigni Abeel lafa irraa iyyate, akkasumas sagaleewwan hojii wareegamtootaa keessaa, awwaalcha galaanaa keessaa, holqa gaarranii keessaa, kuusaa awwaalchaa mana amantii keessaa gara Waaqayyootti iyyan ni jiru: 'Yaa Gooftaa, qulqulluu fi dhugaa taate, ati hamma yoomitti warra lafa irra jiraatan irratti murtee kennitee dhiiga keenyaaf haaloo hin baafattu?'"

"Gooftaan hojii Isaa hojjechaa jira. Waaqni hundinuu raafamaa jira. Abbaa Murtii lafa hundumaa ta'e sun dhi'ootti ka'ee aangoo Isaa arrarfame ni haqaan ni mirkaneessa. Mallattoon oolmaa namoota abboommii Waaqayyoo eeganii, seera Isaa kabajanii, mallattoo bineensichaa yookaan fakkii isaa fudhachuu didan irratti ni kaa'ama.

"Waaqayyo waan guyyoota dhumaa keessatti ta'u ifa godheera, akka sabni Isaa bubbee mormii fi dheekkamsaa dura dhaabachuuf qophaa'uuf. Warri wantoota fuuldura isaanii jiran irratti akeekkachiifaman, tasgabbiidhaan duuba duubaan bubbee dhufu eegaa taa'uu hin qaban; of jajjabeessaa akka Gooftaan warra Isatti amanamoo ta'an guyyaa rakkinaa keessatti tiksu jedhanii. Nuyi akka namoota Gooftaa isaanii eeganitti ta'uu qabna; eegumsa hojii malee ta'e keessatti utuu hin ta'in, hojii ciminaan hojjetamu keessatti, amantii hin raafamneen. Amma yeroo sammuu keenya wantoota xixiqqoo irratti guutummaatti qabamuuf ta'u miti. Yeroo namoonni rafaanitti, Seexanni sabni Gooftaa araara yookaan haqaa akka hin arganneef dhimma isaanii dammaqinaan qopheessaa jira. Sochiin Dilbataa amma dukkana keessatti karaa isaa banachaa jira. Geggeessitoonni dhugaa dhimma kanaa dhoksaa jiru, warri sochii kanaan hirmaatan keessaa baay'eenis gara eessaatti dhokataan inni yaa'u akka geessu ofii isaanii hin argan. Of ibsi isaa laafaa fi ifatti Kiristaana fakkaata; garuu yeroo dubbatu hafuura bineensa guddaa sanaa in mul'isa. Balaan sodaachisaan akeekkachiifame akka irraa deebi'u gochuuf humna keenya keessatti waan jiru hunda gochuun dirqama keenya. Fuula sirrii ta'een saba dura of dhiheessuudhaan loogii hiikuuf yaalii gochuu qabna. Dhimma dhugaa falmii keessa jiru isaanii duratti fiduu qabna; kanaan, tarkaanfii bilisummaa yaada keessaa daangeessuuf fudhatamu irratti mormii caalaa bu'a qabeessa ta'e gidduu galchuu dandeenya. Caaffata Qulqullaa'oo qorachuu qabna, sababii amantii keenyaas ibsuu dandeenyuu qabna. Raajiin akkana jedha: 'Warri hamaan hammina in hojjetu; warra hamaa keessaa tokko illee hin hubatu; warri ogeessonni garuu ni hubatu.' Markhaawwan, jildii 5, 451, 452."

Obboleettiin White seera Dilbataa mallattoolee guyyaa dhumaa hedduu wajjin walitti hidhatti; akkas gochuudhaanis dubbiin ishee "wanta guyyoota dhumaa keessatti ta'u, akka sabni Isaa qilleensa cimaan mormii fi dheekkamsa sana dura dhaabachuu akka qophaa'aniif" mul'isa. Kanaafuu, mallattooleen karaa isheen kutaa kana keessatti walitti hidhde of eeggannoodhaan qoramuu qabu. Ani yaada kennuuf jechuun, tuqaan wabii sun sarara raajii Heera mootummaa Ameerikaa irratti xiyyeeffatu, akkasumas "dubbachuu" saba sanaa akka mallattoo walitti hidhata qabuutti ilaaluudha.

Kana jechuun, seerri Blair Bill bara 1888 keessa dhiyaate, Patriot Act bara 2001 keessa ba'e, fi himannaan siyaasaa Demokraatota fi Ripaabilikaanota addunyaa-hammataa ta'an jalqabaa bara 2022 irraa adeemsifame, hundinuu qaama mootummaa heeraa keessaa wantoota bu'uuraa lama kallattiidhaan mormuu turan jechuu koo ti. Bara 1888tti waaqeffannaa Dilbataa dirqisiisuun bakka

bu'a; achiis bara 2001 keessatti, seera Ingilizii irraa gara seera Roomaatti jijjiiramni godhame. Bara 2022 keessatti immoo seerri "substantive" fi "procedural" weerarame.

Seerri bu'uuraa mirgaa fi dirqama namoota dhuunfaa fi dhaabbilee ibsa; seerri adeemsa immoo adeemsa falmiiwwan ittiin hiikaman fi mirgaa fi dirqamoonni namoota dhuunfaa fi dhaabbilee ittiin raawwataman ni tarreessa. Seerri amalli seera qabeessa yookaan seeraan ala ta'e maal akka ta'e ni ibsa; adabbii isaas ni kaa'a. Seerri bu'uuraa dameewwan seeraa hedduu, keessaa seera yakkaa, seera sivilii, fi seera waliigaltee dabalatee, ni hammata.

Seerri yakkaa fakkeenya gaarii seera qabatamaa ti. Seerri yakkaa hojiiwwan kamtu akka yakkaatti ilaalaman fi adabbiiwwan yakka sanaaf murtaa'an ni ibsa. Seerri sivilii garuu falmiiwwan gidduu nama dhuunfaa fi dhaabbilee uumaman, kanneen akka waliigaltee cabsiisuu, miidhaa dhuunfaa, yookaan falmii qabeenyaa ta'an ni too'ata.

Seerri bu'uuraa yeroo baay'ee seerota barreeffamoo, dambiiwwanii fi seera murtii keessatti ni barreessama. Seeronni barreeffamoon seerota qaamolee seera baasan, akka paarlaama biyyoolessaa yookaan mana maree seeraa mootummaa naannoo, tiif darbanidha; dambiiwwanis immoo qajeelfamootaa fi sirna hojii dhaabbilee bulchiinsaa irraa tumamandha. Seerri murtii immoo seera abbootiin murtii hiika isaanii irratti hundaa'uun seerota barreeffamoo, dambiiwwanii fi heera mootummaa irratti kennan irraa uumamudha.

Seerri adeemsa seera qajeelchitu kan adeemsa seeraa bulchan agarsiisa. Inni akka himanni tokko keessatti adeemsa seeraa keessa itti socho'u, jechuunis jalqabarratti komiin dhiyaachuu irraa kaasee hanga murtiin dhuma kennamutti, ibsa. Seerri adeemsa seeraawwan garaagaraa ni hammata; isaanis adeemsa sivilii, yakkaa, fi bulchiinsaa dabalatu. Kaayyoon seera adeemsa adeemsi seeraa haqaa fi bu'a qabeessa akka ta'u mirkaneessuudha. Inni falmiiwwan hiikuuf bu'uura ni kenna; akkasumas namni adeemsa seeraa keessatti hirmaatu hundi, abbootii murtii, abbootii seeraa, fi falmiitoota dabalatee, waan isaan irraa eegamu akka beekan ni taasisa.

Seerri bu'uuraa fi seerri adeemsa haqni akka raawwatamu mirkaneessuuf waliinii hojjechuuf kan yaadaman dha. Seerri bu'uuraa mirgaa fi dirqama namoota dhuunfaa fi dhaabbilee ni ibsa; seerri adeemsa immoo adeemsa falmiiwwan itti hiikamanii fi mirgootaa fi dirqamoonni sun itti raawwatiinsaani ni tarreessa. Jecha biraatiin, seerri bu'uuraa amala seeraan eeyyamame ykn seeraan dhorkame, akkasumas bu'aa amala seeraan alaa ni ibsa; seerri adeemsa immoo dhimmoonni seeraa sun akkamitti akka furaman ni tarreessa.

Bara 2001 keessa, Seerri Patriot Act mirga habeas corpus ni balleesse. "Habeas corpus" jechuun jecha Laatiin ti; hiikni isaas "qaama sana ni qabaatta" jechuudha. Kunis seera bu'uuraa nama tokko mana hidhaa keessatti seeraan alatti qabamuu irraa eegu agarsiisa; jechuunis mana murtii tokko seera qabeessummaa hidhamuu nama sanaa akka qoru barbaada. Habeas corpus mirga bu'uuraa sirna seeraa hedduu keessatti beekamudha; keessumaa warra seera waliigalaa Ingilizii irraa dhiibbaa fudhatan keessatti. Innis namni tokko sababii haqaa malee to'annoo jala akka hin turre ni mirkaneessa; akkasumas seera qabeessummaa qabamuu isaa abbaa murtii duratti akka mormu isa dandeessisa.

“Sirni Adeemsa Seeraa” jedhamu Heera mootummaa Ameerikaa Fooyya’insa Shanaffaa fi Fooyya’insa Kudha Afraffaa keessatti ni mul’ata. Isaanis akka nama kamiyyuu adeemsa seeraa sirrii malee jireenya, bilisummaa, yookaan qabeenya irraa mulqamuu hin dandeenye ni tumu. Manneen murtii barsiisa adeemsa seeraa sirrii kana dameewwan lamaatti guddifatanii jiru: adeemsa seeraa sirrii keessaa kan qajeelcha adeemsa fi adeemsa seeraa sirrii keessaa kan bu’uuraa. Bara 2001 keessatti, Patriot Act waliin habeas corpus mirga akka ta’etti irraa kaafame, seerri Ingilizii immoo seeraan Roomaa bakka buufame. Seerri Ingilizii akka namni tokko hamma balleessaa qabaachuun isaa mirkanaa’utti qulqulluu akka ta’etti ilaalamu ni hiika; seerri Roomaa immoo akka namni tokko hamma qulqulluu ta’uun isaa mirkanaa’utti balleessaa qabaatutti ilaalamu ni adda baasa. Pelosi Trials bara 2022 keessatti, adeemsi seeraa sirrii keessaa kan qajeelcha adeemsa fi kan bu’uuraa lamaan isaanii iyyuu miidhagina malee sarbaman. Seerri bu’uuraa fi seerri adeemsa lamaan isaanii iyyuu Pelosi Trials keessatti kaayyoo isaanii mootummaa keessaa seera mootummaa keessatti yaadame sana irraa guutumaan guutuutti faallaa ta’een hojii irra oolfaman.

Gargarummaa gidduu adeemsa seeraa maadheffamaa fi adeemsa seeraa sirna hordofuurratti hundaa’e, kallattiiwwan adda addaa seeraa fi mirgoota yaad-rimeen lamaan kun hundee Heera mootummaa Yunaayitid Isteetis keessatti, addumaan Keewwatoota Adeemsa Seeraa eegee kan Fooyya’iinsa Shanaffaa fi Kudha Afraffaa jalatti eegan, irratti argamu irraa maddu dha.

Sirni adeemsa seeraa (substantive due process) mirgaalee fi bilisummaawwan bu’uuraa mootummaa, adeemsa kamiyyuu fayyadame iyyuu, irratti dhiibbaa geessisuu hin dandeenye irratti xiyyeeffata. Inni, yoo sirni sirrii hordofame illee, mirgoota murtaa’an mootummaa irraa gidduu-seensa hin arganne eega. Sirni adeemsa seeraa inni sirna keessaa kun mirgoota akka bu’uuraatti ilaalaman of keessatti qabata; fakkeenyaaf, mirga iccitii dhuunfaa, mirga fuudhaa fi heerumaa, fi mirga ijoollee ofii guddifachuu. Mirgoonni kun mootummaa irraa gidduu-seensa hin argatan, yoo ta’e malee mootummaa biratti fedhiin cimaa fi dirqisiisaan jiraate. Inni humna mootummaa irratti to’annoo ta’ee tajaajila; akkasumas seeronni fi dambiin bilisummaawwan bu’uuraa akka hin cabsine mirkaneessa.

Sirna haqaa adeemsa seeraa (procedural due process) adeemsa mootummaa namoota dhuunfaa jireenya, bilisummaa, yookaan qabeenya irraa duraan buusuun dura hordofuu qabu irratti xiyyeeffata. Innis namoonni dhuunfaa adeemsa seeraa sirrii ta’een haala qajeelaa fi loogii irraa bilila ta’een akka ilaalaman ni mirkaneessa. Sirni haqaa adeemsa seeraa mootummaa, namni tokko mirga isaa irraa akka hin mulqamne dura, tarkaanfiiwwan yookaan adeemsoota murtaa’an—kan akka beeksisa kennuu, dhaggeeffannaa haqaqabeessa ta’e, fi carraa dhaga’amuu kennuu—akka hordofu ni gaafata. Innis karaa seerotni itti raawwataman irratti xiyyeeffachuun, mootummaa haala qajeelaa fi haqa qabeessa ta’een akka hojjetu ni mirkaneessa.

Seerri seeraa “Pelosi Trials” jalqabame irraa eegalee mul’ate, haqa adeemsa seeraa keessaa kan dhimma bu’uuraa fi kan sirna adeemsaatiin kennamuu qabu lamaan isaanii iyyuu haaluun isaa ni bakka bu’a. Mirgi bu’uuraa lammiilee Ameerikaa ifatti fi milkaa’inaan dhorkameera. Hojiiwwan sobaan qophaa’an “false flag” jedhamanii fi malaammaltummaan ifaan mul’atu kan qaamota mootummaa Ameerikaa qubee isaanii qofaan beekaman keessa jiru, “Pelosi Trials” jalqabamuu

isaanii dura illee yeroo yerootti saaxilamaa ture; garuu adeemsi seeraa warri addunyaa to'achuuf hojjetan kan paartii lamaan keessaa jiran "Pelosi Trials" jalqabame irraa eegalee itti fayyadaman, badiinsa haqa adeemsa seeraa sirnaatiin kennamuu qabu ifatti agarsiisa.

Maqaalaa keessatti duraan akkas jechuun dubbifneerra, "Sochiin kam iyyuu seera amantii deggeruuf taasifamu, dhugumaan gocha paaphaasummaaf harka kennuu dha; paaphaasummaan kun bara hedduuf walitti fufiinsa bilisummaa qalbii irratti waraana geggeessaa ture. Ayyaanni Dilbataa akka dhaabbata jechuun Kiristaanaa jedhameetti jiraachuun isaa 'iccitii hamminaatiin' madde; dirqisiifamee eegamuun isaas qabxiilee bu'uura mootummaa Roomaa ta'an sana jechuunis Romanismii beekamtii dhugaa kennuu ta'a. Yommuu biyya keenya qajeeltoowwan mootummaa ishee mormitee seera Dilbataa baastu, Pirootestaantizmiin gocha kana keessatti poperii wajjin harka wal qabata; kun immoo cunqursaa yeroo dheeraaf carraa isaa eeggatee deebitee humna guutuun abbaa-irrummaatti ka'uuf qophoofte sanaaf jireenya kennuu malee waan biraa miti."

Seenaa seenaa Heera mootummaa Ameerikaa wajjin bakka buufamuu danda'u keessatti, mallattoowwan addaa sadii kan jalqabaa fi xumura Ameerikaa keessatti qaama tokko tokko Heera mootummaa sana bakka bu'an jiru. Mallattoowwan addaa sadan sana keessaa tokkoon tokkoon isaanii tarkaanfiiwwan siyaasaa dha; kanaafis dubbii Ameerikaa agarsiisu. Mallattoowwan addaa sadan sana keessaa inni sadaffaan jalqaba irratti, kan bara 1798 mallatteesse, Seerota Alagaa fi Jeequmsaati; akkasumas inni sadaffaan mallattoowwan sana keessaa xumura irratti yeroo Ameerikaan seera Dilbataa hojiirra oolchituu fi akka bineensa guddaa jawwee dubbatutti dubbattuudha; kunis Mul'ata boqonnaa kudha sadii, lakkoofsa kudha tokko raawwatamuun isaa ti.

Seenaa raajii Ameerikaa yeroo, akka lafaatiin bakka buufametti, afaan isaa bane lolaa ari'atama bineensichaatiin ergame liqimsee jalqaba.

Ergasiinis afaan isaa keessaa akka lolaa dubartitti bishaan gad dhiise; kanaanis akka isheen lolaadhaan fudhatamtee baddu gochuu barbaade. Laftis dubartittii gargaare; laftis afaan ishee bane, lolaa ergasiin afaan isaa keessaa gad dhiise liqimsite. Mul'ata 12:15, 16.

Bara 1776tti, bineensi lafa keessaa ka'uu qabdu sun, kan dhuma irratti bara 1798tti mootummaa raajii Macaafa Qulqulluu keessaa isa ja'affaa ta'uuf jirtu, sabni heera mootummaa mootummaa abbootii impaayera Awurooppaa fi mootummaa cunqursitoota waldaa paphaasii mormu hundeessuudhaan lolaa ari'atama saba Waaqayyoo irratti dhufe ni liqimsite.

Bara Walabummaa bara 1776 Seera Patriot Act kan bara 2001 fakkeessite. Heerri mootummaa bara 1789 Qormaata Pelosi kan bara 2022 jalqabe fakkeessite. Seerotni Alien and Sedition Acts kan bara 1798 seera Dilbataa Ameerikaa keessatti argamu fakkeessan.

୧୭୭୭ ମସିହାର ୧୮ମ ଫେବୃଆରୀ ଦିନରେ ଆମେରିକୀୟ ଦଶନ୍ଧିକ୍ରମାନ୍ତରକ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାଧୀନତାର ଘୋଷଣା, ୨୦୦୧ ମସିହାର Patriot Act ସହ ସ୍ୱାଧୀନତାର ହାନିର ଘୋଷଣାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କଲା। ୧୭୮୯ ମସିହାର ସଂବିଧାନ, ୨୦୨୨ ମସିହାର ୧୮ମ ଫେବୃଆରୀ ଦିନରେ ଆମେରିକୀୟ ଦଶନ୍ଧିକ୍ରମାନ୍ତରକ Pelosi Trials କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କଲା। Alien and Sedition Acts ସମ୍ବନ୍ଧେ ଆଇନକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତେ। ସଂବିଧାନର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱାନ୍ତର ଲାଭିତ୍ୱ, ସଂବିଧାନର ଏକ କ୍ରମୋନ୍ନତ ଉଲ୍ଲେଖକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତେ, ଯାହାର ଶେଷ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଆଇନରେ ହୁଏ।

Sararonni kun hundi marti dhokataa aayaticha afurtamaffaa Daani'el boqonnaa kudha tokkoo keessatti wal simatu. Barruu kana keessatti Testimonies, jildii 5, fuula 451, 452 irraa keeyyata afur caqafneerra.

Keeyyata itti aanu keessatti keeyyatoota sana caalaatti dhiyeenyaan ni ilaalla.